

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA
znajduje się w Katowicach, Rynek 12.

Nr. 107

Katowice, czwartek 9-go maja 1929.

Rok 28

Zamach na Woldemarasa.

Ryga. (PAT). Według donie-
sień z Kowna, na Woldemarasa doko-
nany został zamach przez cztery oso-
by, z których trzy oddały strzały re-
wolwerowe, czwarta zaś rzuciła gra-
nat ręczny w momencie, gdy Wolde-
maras wysiadał z auta z małżonką,
adoptowanym synem i dwoma adju-
tantami. Jeden z adjutantów, por. Ciu-
dinas, zginął na miejscu, drugi, pułk.
Wirbickas otrzymał ciężką ranę. Stan
jego jest beznadziejny. Siostrzeniec
Woldemarasa został ranny w brzuch.
Dzięki natychmiastowej operacji zdo-
łano go uratować.

Woldemaras uniknął śmierci jedy-
nie dlatego, że po pierwszym strzale
por. Gudinas zasłonił go swym ciałem.
Jedna kula przeszła płaszcz pani
Woldemarasowej, inna zraniła prze-
chodzącą dziewczynę. Zamach miał
miejsce przed teatrem miejskim.
Sprawcy zamachu zdołali ukryć się w
tłumie.

Szczegóły zamachu.

Kowieńskie koła rządowe wyraża-
ją pogląd, że zamach ten był dziełem
agentów Pleckajtisa. Dokonano już
całego szeregu aresztowań. W Kownie
panuje spokój.

Łotewska Agencja Telegraficzna
dowiaduje się z Kowna, że zamach na
Woldemarasa i towarzyszące mu oso-
by był, jak to wynika z jego przebie-
gu, dobrze przygotowany, a sprawcy
zamachu nie tylko strzelali, lecz i rzu-
cali granaty i bomby. W urzędowym
sprawozdaniu stwierdzono, że na miej-
scu zamachu znaleziono dwa ręczne
granaty, które nie wybuchły. Suro-
we śledztwo, wdrożone natychmiast
po zamachu, nie dało dotychczas wy-
ników.

Przypuszczają, że zamach był dzie-
łem grupy terrorystów i pozostaje w
związku z procesem terrorystów, wy-
znaczonym na dzień dzisiejszy w są-
dzie wojskowym w Szawłach. Zamach
miał być także zemstą za ostatnie za-
rządzenia, wydane przez rząd, a skier-
owane przeciwko organizacjom lewi-
cowym.

Porządek obrad Ligi Narodów.

Genewa. (PAT). Generalny se-
kretarz Ligi Narodów przesłał rząd
państw, będących członkami Ligi Na-
rodów, prowizoryczny porządek
dziennej rozpoczynającego się drugie-
go września ogólnego Zgromadzenia
Ligi.

Przy sposobności sprawozdania o
działalności Rady Ligi i sekretariatu
generalnego odbędzie się, jak corocz-

Groźba strajku kolejowego w Niemczech.

Berlin. (Tel. wł.) Związki za-
wodowe kolejarzy odbyły naradę w
sprawie ruchu zarobkowego. Rozpra-
wiano nad pytaniem, czy należy strejk
natychmiast rozpocząć, czy też zgo-
dzić się na propozycję rządu i zażądać
rozstrzygnięcia zatargu przez sąd roz-

W Kownie policja dokonywa maso-
wych aresztowań. Poza tym policja
zamknęła wszystkie drogi, wiodące do
pobliskich miast, i kontroluje doku-
menty wszystkich przechodników oraz
osób, jadących za miasto.

Stan zdrowia rannych ofiar zama-
chu, a mianowicie kapitana Wirbicka-
sa i 7-letniego siostrzeńca Woldemar-
asa, jest, według ostatnich wiado-
mości, pomyślny.

Po zamachu.

Kowno. (PAT). O zamachu na
Woldemarasa większość mieszkańców
Kowna dowiedziała się dopiero na dru-
gi dzień. Wiadomość ta wprawiła ich
w stan nerwowości. Na głównych uli-
cach pojawił się cały szereg samocho-
dów wojskowych wyższych przedsta-
wicieli armii, którzy udali się do Wol-
demarasa, aby mu wyrazić swoje
współczucie. Mieszkanie Woldemara-
sa, przed którym dotychczas stał ty-
lko posterunek policyjny, jest od chwili
zamachu strzeżone przez posterunki
wojskowe. Minister spraw wewnętrz-
nych wyznaczył nagrodę 50 tys. litów
za wskazanie sprawców zamachu. W
Kownie panuje spokój.

Warszawa. (A. W.) Według do-
niesień z Kowna, zamach na Wolde-
marasa wywołał tam wielki popłoch.
Na Radzie Ministrów, która zebrała
się zaraz po zamachu, Woldemaras
występował za utrzymaniem, a nawet
zaostreniem represyj. Natomiast inni
ministrowie byli zdania, iż zamach jest
ostrzeżeniem, nakazującym złagodze-
nie teroru. Aresztowania i rewizje
trwają w dalszym ciągu. Zdaniem
policji, sprawców należy szukać wśród
zwolenników Pleckajtisa.

Kara śmierci na zamachowców.

Berlin. (PAT). „Voss. Zeitung“
i „Berl. Tageblatt“ donoszą, że sąd
wojenny w Szawłach skazał szereg
emigrantów, oskarżonych w związku
z zamachem stanu w Taurogach, na
karę śmierci. Wykonanie wyroku ma
nastąpić we środę.

nie, wielka dyskusja o aktualnych za-
gadnieniach polityki światowej. Po-
rządek dzienny obejmuje wybór no-
wych trzech niestałych członków Ra-
dy Ligi.

W poinformowanych kołach liczą,
że Polska będzie wybrana ponownie.
Na miejsce Rumunii wejdzie Jugosła-
wia, a na miejsce Chili inne państwo
Południowej Ameryki.

jemczy. Wobec tego, że decyzja w
tej sprawie jest niezwykle doniosła dla
całego państwa, związki postanowiły
jeszcze raz omówić tę sprawę z inny-
mi związkami i dopiero potem po-
wziąć decyzję.

Niebezpieczna droga.

Gdy w odpowiedzi na znane wy-
stąpienie dra Schachta w sprawie re-
wizji granic, opinia całego świata wy-
powiedziała się przeciwko uroszcze-
niom niemieckim, rząd Rzeszy widział
się zmuszonym do oświadczenia, że
dr. Schacht nie otrzymywał żadnych
instrukcji i ma całkowicie wolną rękę
do działania. To oświadczenie for-
malnie może prawdziwe, nie jest w
stanie jednak złudzić co do istotnego
stanu rzeczy. P. Schacht nie wypo-
wiedał swego osobistego zdania, lecz
był wyrazem, jeśli nie rozkazu rządu,
to przynajmniej opinii, panującej w
Niemczech.

Jeśli pod tym kątem widzenia pa-
trzeć będziemy na oświadczenie
p. Schachta, to wówczas zdać sobie
musimy sprawę z nastrojów, nurtują-
cych obecnie Niemcy.

Faktem jest, że bezpośrednio po
wojnie naród, przygnieciony ogromem
kleski, a bardziej jeszcze wynikiem,
jakiego nie oczekiwał, tumaniony do
ostatniej chwili nadzieją zwycięstwa,
przyjął z rezygnacją los, jaki go ocze-
kiwał. Wstrząsy wewnętrzne zanad-
to absorbowały umysły ludzi, których
rewolucja wysunęła na czoło, aby mo-
gli byli myśleć o czemś innym, aniżeli
o konieczności stworzenia podstaw
dla nowych stosunków w państwie.
Socialiści — wówczas decydujący w
Niemczech czynnik — nie mieli by-
najmniej zapędów agresywnych i po-
godzili się z konsekwencjami przegra-
nej wojny. Inne stronnictwa, które
stały na gruncie republikańskim,
podały się ogólnemu prądowi libera-
lizmu i nie myślały wcale o zabiera-
niu komukolwiek terenów, przynaz-
nanych pokojem wersalskim. Nacjona-
liści zaś, przerażeni upadkiem trónów,
przy których czuli się tak dobrze i
opływali w dostatki, drżeli o własną
skórę i jakiś czas nie śmieli wychylić
głów z kryjówek.

Ale stan ten nie trwał zbyt długo.
Gdy podpory tronu — nacjona-
liści, to nie rewolucjoniści — o tempera-
mencie wschodnim i nie mordują bez-
litośnie swych wrogów, jak bolszewi-
cy, wówczas bardzo szybko podnieśli
głowy. Coraz śmielej dawali znać o
sobie i chcą umocnić swe stanowi-
sko, zaczęli grać na najczulszych stru-
nach ambicji narodowej. Wpajali więc
w naród przekonanie, że stała mu się
straszna krzywda przez odebranie
Niemcom niektórych terenów. Zapom-
niali jednak dodawać, że ta rzekoma
krzywda, to właściwie nic innego, jak
tylko naprawienie krzywdy, wyrząd-
zonej innym swego czasu przez
Niemców.

Z początku nieśmiało — niewyraź-
nie, potem jednak coraz śmielej, zwal-
czali nacjona-
liści tych, którzy stali na
stanowisku pogodzenia się z losem.
Wszystkie niepowodzenia w każdej
dziedzinie, inflacje, wzrost drożyzny,
bezrobocie, zwałali na karb utraty nie-
wielkiego stosunkowo terenu. Naród,
nie zgłębiający istoty zjawisk, najłat-
wiej przyjmuje argumenty, nad któ-

rymi nie potrzebuje się zastanawiać.
Uwierzył więc, że wszystkiemu zle-
mu winno jest wyłącznie odebranie
Niemcom ziem wschodnich.

Przekonanie o słuszności tego
twierdzenia wpajało się w naród coraz
głębiej. Inne stronnictwa, zajęte
obroną swego stanu posiadania, nie
zwracały należytej uwagi na to zja-
wisko. Częściowo więc z tego po-
wodu, a częściowo dlatego, że w głę-
bi swych serc — jak np. centrowcy
— przejęte były duchem nacjona-
listycznym, a tylko dla pozoru mieniły
się „demokratycznymi“, poszły za
ogólnym prądem. Na równi z nacjo-
nalistami przyswoiły sobie hasło re-
wizji granic. Dodawały tylko skrom-
nie, że tej rewizji nie chcą osiągnąć
za pomocą walki orężnej, lecz na dro-
dze pokojowej. A żadne ze stronnictw
nie odważyło się przeciwstawić tej
agitacji, chociaż każde z nich jest
przekonane, że droga pokojową rewiz-
ji granic nie da się osiągnąć, bo Pol-
ska dobrowolnie swych terenów nie
odstąpi. Jeśli mimoto żądają rewizji,
to muszą zdawać sobie sprawę, że
pchają temsamem do wojny. Jednym
słowem wszystkie stronnictwa, od
socialistów, aż do skrajnych nacjona-
listów, zgodne są w szerzeniu nastro-
jów za rewizją granic, a zatem za
wojną.

To są fakty niezbite, z którymi li-
czyć się trzeba w ocenianiu propozy-
cji, uczynionej w Paryżu przez p.
Schachta. Ta idea, będąca pierwot-
nie wykwitem wojowniczości nacjo-
nalistów, stała się myślą przewodnią
wszystkich Niemców. Wysuwając za-
tem postulat rewizji granic w zamian
za obietnicę wyższych spląt, dr.
Schacht nie wypowiedział swej własnej
koncepcji, lecz myśl, nurtującą w ca-
łych Niemczech. Nadał jej tylko for-
mę oficjalnego żądania. A na to mu-
siał mieć niewątpliwie zgodę rządu, a
zwłaszcza kierownika polityki zagra-
nicznej, p. Stresemanna.

Doniosłość propozycji p. Schachta
leży więc nie tyle w samym fakcie jej
uczynienia, lecz w tem, że nadał on
konkretną formę nastrojom, panują-
cym w Niemczech, oraz że rząd nie-
miecki uznał za stosowne przyzwolić
na to. Obecnie więc do urzędowego
programu polityki niemieckiej wejdzie
ten punkt i będzie odtąd stale wysu-
wany w tej lub owej formie. Przez
to wprowadzony zostanie w stosunki
międzynarodowe czynnik niepokoju,
który uniemożliwi normalne uregulo-
wanie stosunków europejskich. Bo
rewizja granicy polsko-niemieckiej nie
jest sprawą, dotyczącą tylko tych
dwóch państw. Jest to sprawa, któ-
ra obchodzi całą Europę bo kryje w
sobie zarzewie wojny. A wojna mię-
dzy dwoma państwami, to wojna eu-
ropejska.

Rzeczą tych stronnictw niemie-
ckich, które nazywają siebie demokra-
tycznymi, lub czerpią swe istnienie w
światopoglądzie chrześcijańskim i nau-
ce Kościoła jest, dopóki jeszcze czas,

zdać sobie ze strasznych niebezpieczeństw, jakie dla cywilizacji tkwią w obecnym stanie. A uświadomiwszy sobie okropne jego skutki, z odwagą wystąpić przeciwko fałszywej drodze,

na jaką weszły Niemcy przez rozdmuchanie dażeń rewizyjnych i przeciwdziałanie agitacji nacjonalistów. W przeciwnym razie będą one współodpowiedzialne za skutki.

Przegląd polityczny

Pacyfiści niemieccy przeciwko Schachtowi.

Berlińska wschodnia grupa Niemieckiego Związku Pacyfistów, powzięła rezolucję, w której potępiła wystąpienie dr. Schachta w Paryżu w sprawie korytarza polskiego i kolonii. Rezolucja powołuje się na ogłoszony przez „Vorwärts” z 20 b. m. wysoce obraźliwy dla Polski wywiad, jakiego Schacht udzielił w r. 1926 dziennikowi „Journal de Geneve” i wyraża przypuszczenie, że przerwa w rokowaniach musiała nastąpić nie tylko z powodu różnicy poglądów co do wysokości świadczeń reparacyjnych, lecz także dlatego, że Schacht swoje oświadczenie zabarwił politycznie. Pacyfizm musi żądać, by delegat Niemiec do rokowań reparacyjnych był jak najgłębiej przekonany, że opłakane następstwa ekonomiczne wojny światowej mogą być usunięte tylko na drodze pokojowego porozumienia narodów i że nie można zajmować wrogiego stanowiska wobec żadnego z państw.

„Jeżeli Schacht — brzmią końcowe słowa rezolucji — nie ma należytego zrozumienia dla tych spraw, to w interesie Niemiec i w interesie porozumienia narodów trzeba powiedzieć: Precz z Schachtem!”

Brutalność niemiecka.

Niemcy chwalać się, że są narodem o wysokiej kulturze i przeciwstawiają ją przy każdej sposobności barbarzyństwu polskiemu. Jak wygląda ta kultura w rzeczywistości, mamy w ostatnich czasach namacalne przykłady. Do wieńca sukcesów, jakie odnosi kij, puszczone przez nich na plecy bezbronnym, dochodzi jeden świeży kwiatek z krwawych dni Berlina podczas rozruchów komunistycznych. Oto sprawozdanie dwóch największych wydawnictw, Ullsteina i Hugenera w chwili, gdy w dzielnicy, objętej rozruchami, próbowali telefonować z apteki do swych redakcji, zostali w brutalny sposób potraktowani przez kapitała policji Graua. Ów dzielny stróż porządku publicznego wydarł im z rąk legitymacje dziennikarskie i wypchnął ich gwałtem na ulicę. Tutaj policja potraktowała ich bardzo kulturalnie. Pobito ich pałkami gumowymi dotkliwie i wydano poza obręb kordonu policyjnego. Na skutek zażalenia wniesionego do dyrekcji policji, kap.

Grau został zawieszony w urzędowaniu i wniesiono przeciwko niemu dochodzenie karne. Ale to nie zmyje z pleców i głów dziennikarzy śladów kultury niemieckiej.

Cyfy, które dużo mówią.

Niemieckie Towarzystwo Pokoju rozpowszechnia propagandowe plakaty, zawierające dane statystyczne, dotyczące obciążenia obywateli niemieckich z powodu ich zapotrzebowań ministerstwa Reichswehry, oraz na uzbrojenie armii. Według tych danych koszty uzbrojenia armii lądowej w Czechosłowacji dla 120.000 ludzi, wynoszą 214 milionów marek. W Polsce według tych danych dla armii liczącej 294.000 ludzi, wydatki wynoszą 372 miliony marek, w Niemczech natomiast dla oficjalnie 100.000 armii — 1.493 milionów marek. Według dalszych zestawień koszt utrzymania żołnierza rocznie w Czechosłowacji wynosi 1.783 marki, w Polsce 1.411 marek, w Niemczech zaś 4.835 marek.

Moskwa finansowała rozruchy w Berlinie.

Dochodzenia policyjne w sprawie krwawych zająć w Berlinie stwierdziły zupełnie wyraźnie, iż cała akcja była przygotowywana przez międzynarodową moskiewską. W Neukölln aresztowano komunistę, który nie posiadał oprócz papierów sowieckich żadnych innych dokumentów. Podczas przesłuchania okazało się, że jest on członkiem „Czeki”. Ponadto skonfiskowane dokumenty wskazują, iż Moskwa finansowała przygotowania do rozruchów.

Nowy memoriał mniejszościowy.

Podczas zakończonych w Londynie obrad komitetu trzech Rady Ligi Narodów dla zbadania zagadnienia mniejszościowego, do komitetu wpłynął memoriał obradującego corocznie w Genewie kongresu mniejszości europejskiej.

Jak się dowiaduje Szwajcarska Agencja Telegraficzna, w memoriale tym są porobione krytyczne uwagi, poczynione podczas marcowej sesji Rady Ligi Narodów przez Danduranda (Kanada) i ministra Stresemanna (Niemcy), skierowane przeciwko obowiązującej obecnie procedurze badania skarg i petycji mniejszości, oraz żąda się zmiany tej procedury w kierunku wniosków,

postawionych przez Danduranda. Poza tem memoriał żąda skasowania instytucji t. zw. komitetu trzech, istniejącego od szeregu lat i zajmującego się badaniem skarg mniejszościowych, albowiem, jak twierdzi memoriał, komitety te tylko hamują postępowanie i poważnie je utrudniają.

Wreszcie memoriał żąda, aby na przyszłość skargi mniejszościowe były badane przez samą Radę Ligi Narodów za pośrednictwem specjalnego komitetu, składającego się z 14 członków. Rada Ligi miałaby posiadać prawo przekazywania sporów w dziedzinie ochrony mniejszości stałemu Międzynarodowemu Trybunałowi w Ha-dze, i w ten sposób skargi te zostałyby usunięte z pod oceny pod kątem widzenia politycznego i poddane ocenie wyłącznie prawnej.

Nowy plan spłat reparacyjnych.

Według doniesień prasy francuskiej plan, wypracowany przez rzeczoznawcę amerykańskiego Jouna, przewiduje 37 spłat rocznych, rozpoczynających się od 1700 milionów marek, a wzrastających stopniowo do dwóch miliardów. Reszta wierzytelności amerykańskich, pozostałych po 37 latach, ma zostać pokryta przez zyski banku reparacyjnego. Niemcy sformułowali zastrzeżenie, że o ile miałyby się okazać, że świadczenia te przekraczają możliwość płatniczą Niemiec, to nie jest wyłączona rewizja planu spłat.

Znowu starcia w Austrii.

W St. Poelten pod Wiedniem odbyła się w niedzielę rewja Heimwehry, która przeszła zupełnie spokojnie. Natomiast w Leobersdorf pod Wiedniem przyszło do bójki między członkami Heimwehry, którzy wracali samochodami do Wiednia, a socjalistami. Członkowie Heimwehry usiłowali zaatakować dom robotniczy. Podczas tych walk 4 osoby miały zostać zabite.

Żniwo policji rosyjskiej.

Opublikowane zostało zestawienie z wyników działalności głównej policji na Ukrainie od 1 kwietnia 1928 do 1 kwietnia 1929. W tym okresie aresztowano około 10.000 osób w tem 1.500 „szpiegów zagranicznych”, 2.000 spekulantów i 5.600 kontrabandzystów.

Kobiety angielskie będą rozstrzygały o wyborach.

Rząd angielski sporządził już listy ze spisem wyborców. Listy te wykazują szczegół bardzo charakterystyczny. Liczba kobiet, uprawnionych do głosowania, przewyższa znacznie liczbę wyborców mężczyzn. Najtypowszą pod tym względem jest lista okręgu Bournemouth, gdzie kobiet wyborczyń jest 41.430, podczas gdy mężczyzn 25.364, tak że większość kobieca wynosi 16.064. Na innych listach liczba

wyborczyń jest o 5 do 15.000 większa od liczb wyborców. Nic więc dziwnego, że wszystkie partie polityczne w kampanii wyborczej specjalną wagę przykładają do przyciągnięcia jak największej liczby kobiet pod swoje wpływy.

Nowe zastrzeżenia dla emigrantów do Ameryki.

Z Nowego Jorku donoszą, iż przewodniczący komitetu i migracyjnego Johnson oświadczył w jednej ze swoich mów w parlamencie Stanów Zjednoczonych, iż emigracja do Ameryki musi ustać. Należy wprowadzić zakaz imigracyjny ze względu na to, iż napływ robotników z krajów europejskich może wpłynąć poważnie na zastrzeżenie się walk socjalnych. Johnson twierdzi, iż podczas swej podróży po Stanach Zjednoczonych przekonał się, że emigracja nie może być w dalszym ciągu tolerowana. Zakaz emigracji zmniejszy bezrobocie. Do Ameryki przybywać będą mogli jedynie najbliżsi krewni, zamieszkujących już obecnie na terenie Stanów Zjednoczonych emigrantów.

Zamach na Callesa.

Agencja Reutersa podaje: W Hermosillo, w stolicy stanu Sonora (Meksyk), dokonano zamachu na meksykańskiego ministra wojny, Callesa. Podczas bankietu, wydanego na cześć Callesa, pewien mody człowiek, syn b. gubernatora stanu Sonora, postawił kilka kroków ku Callesowi, tak jakby go miał uściskać, trzymał jednak przy tem nóż w ręku. Znajdujący się tuż obok oficerowie rozbili napastnika.

Olbrzymi strajk w Indiach.

W Indiach trwa od dłuższego czasu olbrzymi strajk. Bierze w nim udział 130 tysięcy robotników włókienniczych. Strajk uległ poważnemu zastrzeżeniu. Rokowania robotników z właścicielami fabryk, nie doprowadziły do żadnego rezultatu i zostały zerwane. Przedewszystkiem pracodawcy odmówili przyjęcia z powrotem wydolonych 6 tysięcy robotników stałych. Wobec groźnej postawy strajkujących oddziały wojskowe obsadziły fabryki, chroniące je przed ewentualnym zniszczeniem. Z powodu obawy rozruchów zarządzono ostre pogoście. Strajk podsycany jest przez komunistów i stanowi groźne niebezpieczeństwo dla Anglii.

Aspirin
TABLETKI
przy objawach przeziębienia
reumatycznych bólach.
Do nabycia w aptekach

ALEKSANDER KORNEL DOBROWOLSKI.

POŚCIG.

POWIEŚĆ SENSACYJNA.
CZĘŚĆ DRUGA.

8) —o— (Ciąg dalszy).

— Też coś podobnego! Nie lubię stać w ogonku. Zresztą, choćby nawet tak było, nie dałabym tego poznać po sobie, bo mam ambicję. A narażać się na to, żeby ten pan traktował uczucie, jak hurtownik towar, nie odpowiadałoby mojej godności.

— Jednym słowem, — wtracił reżyser — panna Helena byłaby gotowa oddać swe serce, gdyby nie zachodziła obawa, że Wielicki nie rozpoznałby go w ścisku.

— Złośliwość pana nie wzrusza mnie narówni z pańskim śpiewem. Bo trzeba pani wiedzieć, — zwróciła się do pani Marysi — że pan Milewski reżyseruje śpiewając, to znaczy w obawie, że ktoś mógłby lepiej zaśpiewać niż on, sam obejmuje tenorowe partie.

— Pani jest miła, panna Heleno — odezwał się Milewski — i z racji tej zalety mógłbym panią porównać jedynie z żoną największego filozofa greckiego.

— Ktoż to był? — pytała zaciekawiona koleżanka, pani Woźnicka, jak ją nazywano, utleniony alt, zapewne z tego powodu, iż swym włosom pomagała nieco do ich pojaśnienia.

— Czy pyta pani o imię czcigodnej małżonki Sokratesa?

— Nie ciekawam. Wogóle mam po uszy pańskiej zgryźliwości. To już nie jest modne, jak długie włosy.

Milewski mimowoli sięgnął dłonią do głowy, pokrytej przydługim włosiem, ale zaraz połapał się, że złośliwa pani Woźnicka mogłaby powtórzyć przysłowie o nożycach i stole, więc odezwał się:

— U kobiet może niemodne, ale mężczyźni, jak pani wiadomo, obejmują coraz więcej funkcji po niewiastach, więc z obawy zupełnego zatracenia takiej ozdoby rodzaju ludzkiego, jaką są piękne włosy, muszą je pielęgnować.

— Widzimy to nadzwyczaj wyraźnie na głowie pańskiego przyjaciela, redaktora Nartowskiego — usiłowała się odciąć panna Helena.

— Och, powtórzę mu te wyrazy uznania z całą przyjemnością. Nie wątpię, że echo jego wdzięczności odezwie się w recenzji z premjery Manon.

— O, panie Milewski, proszę, tylko nie wywoływać wrażenia, że prasa jest tak małostkowa, jak pan. Redaktor Nartowski jest dobrym człowiekiem, co łatwo poznać choćby z tego, że zawsze widzujemy go z panem.

— Dziękuję za komplement, ale próżny trud. Nie kupi mi pani za to.

— Nie myślałam o tem wcale. Miałam na myśli tylko przysłowie o ostatecznościach, które się schodzą.

— Doskonale przycięłaś mu! — cieszyła się pani Waźnicka. — Sądzę, że śpiewający reżyser

wybrnie z ciężkiej sytuacji wezwanie nas na próbę.

— Rzeczywiście, nie pozostaje mi nic innego, jak w ten sposób przerwać przemile szczebiotanie pań. Proszę do roboty!

III.

Jakoś w dwa tygodnie później w sobotni dzień spotkała pani Marysia w ulicy Trzeciego Maja Aleksandra, jadącego pięknym nowym samochodem. Aleksander zatrzymał wóz. Minę miał rozradowaną, gdy podszedł do pani Marysi i, wskazując na samochód, rzekł:

— Podoba ci się ten wóz?

— Jest śliczny.

— Ciesz się nim bardzo, że nie jest inaczej. Spójrz na szofera. Co za pyszny typ pewnego siebie, choć skromnego człowieka.

— Rzeczywiście, robi korzystne wrażenie. Czuje, że miałabym do niego zaufanie, a ty wiesz, jak jestem pełna obawy, gdy jadę szybko.

— Och, zgóry go już objaśniłem, że gdy będzie wioził ciebie, może jechać z szybkością najwięcej 40 kilometrów i to o ile droga będzie doskonała. Wiesz, to ma być ode mnie upominek na twoje urodziny. — Wskazał na wóz. — Oczywiście razem z tym budzącym zaufanie szoferem. Samochód ma dobrą markę. „Chryster”. Mocny wóz. Wiem, że lubisz zieloną barwę, więc i pod tym względem starałem się cię zadowolić.

— Dziękuję ci, Aleks. Dobry jesteś dla mnie. Może za dobry. Taki podarunek! Toż ty się zrujnowałeś dla mnie!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Czwartek

9

maja

Św. Grzegorza, nazjański, biskupa i d-ra Kościół, * 327, † 389.

Przeniesienie relikwii św. Andrzeja, św. Łukasza i św. Temoteusza, ucznia św. Pawła apostoła.

SŁOW: BOZERAD BE.

Podniesion jest, a obłok wziął go z oczu ich. Nie wasza rzecz znać czasy i chwile, które Ojciec w swej władzy położył. (Dzieje Apostolskie I. 9. 7.)

Wniebowstąpienie Pańskie. Święto to pochodzi z czasów Apostolskich, obchodzono je w 40-ty dzień, w czwartek po Wielkanocy, w tym bowiem dniu wstąpił Zbawiciel do nieba. Chrystus Pan założył i ugruntował swój Kościół na ziemi, przygotował swych wyznawców na zesłanie Ducha św., wstąpił przeto do nieba, aby nam zesłać Poczciwiciela. Podobnie jak Matka Najświętsza i Apostołowie patrzyli z tęsknotą w niebo na Zbawiciela, pragnąc się tam dostać, tak winniśmy i my szczególnie w tym dniu obudzić tę tęsknotę w sercach naszych i myśleć o niebieskiej ojczyźnie. W dniu tym po Ewangelii gasi się pascha. Pascha był bowiem obrazem Chrystusa, a on właśnie w dniu tym opuścił ziemię, przenosząc się do rajskich przybytków.

Zdanie: W górnej krainie szczęsnej wieczności. Tam u stóp Stwórcy znajdziesz nareźródło najwyższej doskonałości. [szczie

Rocznice: 1228 nadanie Krzyżakom ziemi chełmińskiej. — 1573 Prymas Jakób Uchański renuncjuje nominację Henryka Wależjusza (syna Henryka II, króla francuskiego), poczem posyła do Jana Monhtuca pierwsze „pacta conventa“, które ten w imieniu elekta winien był potwierdzić. Opuśczone w nich korektury praw tudzież konfederację warszawską. — 1638 aresztowanie w Marsylii Jana Kaźmierz, syna Zygmunta III Wazy. — 1794 wywieśzenie zdrajców w Warszawie. 1831 bitwa pod Firlejem. — 1848 złozenie broni przez Polaków. — 1859 zgon ks. prob. Uherka w Król. Hucie. 1926 nieudana misja Wł. Grabskiego. — 1928 Japończycy bombardują Tsing-Tao i zajmują prowincję Szantung w Chinach.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godz. 4.8, zach. o godz. 19.14. — księżyc wsch. o godz. 4.14, zach. o godz. 19.50. — Nów księżycy o godz. 5.07.

Pierwsze zaćmienie słońca jest zupełne. Początek zaćmienia o godz. 4 m. 19.4 według czasu europejskiego. Początek centralnego zaćmienia o godz. 5 m. 17.6; koniec centralnego zaćmienia o godz. 8 m. 37. Koniec zaćmienia o godz. 9 m. 34.6. Zaćmienie jest widoczne w południowo-wschodniej Afryce, na oceanie indyjskim, w Indjach, Chinach, Japonii z wyjątkiem wysp północnych, na wielkich wyspach Sunda, Nowej Gwinei i w Australji z wyjątkiem południowych części. W Europie to zaćmienie jest niewidzialne. — Księżyc w bliskości ziemi. Wenera w poście o godzinie 9. — Jowisz w połączeniu z księżycem o godz. 17.00. — Jowisz 0° 55 m. pod księżycem — Jutro 10 maja w godzinach wieczornych znajduje się Merkury ponad księżycem w oddaleniu 45 minut. Merkury wsch. o godz. 4.49, zach. 21.19. — Wenus wsch. o g. 3.01, zach. o g. 16.47. Mars wsch. o godz. 8.39, zach. 0.39. — Jowisz wsch. 4.23, zach. 19.29. — Saturn wsch. 22.30, zach. 6.48.

Długość dnia 15 godz. 6 min.

Zmiany powietrza: pięknie, wietrzno. — Jutro: łagodne, piękne.

Jutro piątek, 10 maja: Św. Antoniego, bisk. wyznawcy † 1459.

W dniu 10 maja około godziny 20 (pół godziny po zachodzie słońca) będzie można widzieć planetę Merkurego na zachodniej stronie nieba. Widoczny już wąski sierp księżycy stoi blisko Merkurego po lewej stronie. Do 26 maja będzie Merkury widzialny przez 1½ godziny na horyzoncie zachodnim, później, do 2 godzin. Taki dogodny czas do obserwowania zdarza się rzadko. Merkury osiąga swe największe odchylenie wschodnie blisko 22°, w dniu 15 maja.

Jutrzenka (Wenus), wschodzi na początku maja ¾ godz. przed słońcem; w końcu miesiąca 1½ godz.

— **Wiosna**, choć mocno spóźniona, jednak idzie szybkim krokiem. Ostatnie dni były wprost upalne, termometr wskazywał w cieniu 20 stopni. Kasztany wypuszczają listeczki, pola są pokryte świeżą zielenią. — W Warszawie w ubiegły wtorek termometr wskazywał 26 stopni Celsjusza. Z powodu upału nad Wisłą było bardzo wielu kąpiących się, zwłaszcza z pośród starszej młodzieży. Sezon kąpielowy rozpoczął w Polsce dwaj chłopcy w Warszawie, którzy utonęli w pobliżu mostu kolejowego. — We Włoszech natomiast jest chłodno. Gazety włoskie donoszą, że niezwykle chłody i deszcze panują w całych północnych Włoszech, co może fatalnie odbić się na zasiewach. W Alpach spadł śnieg.

Województwo śląskie.

* **Prezydent Mościcki a harcerstwo.** Podczas pobytu P. Prezydenta Rzplitej na Śląsku zjawiła się u niego delegacja harcerstwa, która przedstawiła rozwój harcerstwa polskiego na Śląsku Pan Prezydent zainteresował się budową pierwszej harcerskiej szkoły instruktorskiej w Buczu koło Wielkich Górek w powiecie cieszyńskim. Będzie to pierwsza tego rodzaju szkoła instruktorska dla harcerstwa w Polsce. Z tego powodu znana powieściopisarka polka p. Kossak-Szczucka, zamieszkała w Wielkich Górach, i pisze osobną książkę na temat tej szkoły. P. Prezydent przesłał swój autograf oddziałowi śląskiemu Związku Harcerstwa Polskiego następującej treści: „Pierwszej w Polsce harcerskiej szkole instruktorskiej życze szczęśliwego rozwoju. (—) I. Mościcki.“

* **Kolonie lecznicze Czerwonego Krzyża.** W środę, dnia 8 maja wracają dzieci z kolonji leczniczej w Rabce. Odebrać je można w Katowicach na dworcu, peron II, o godzinie 19.40.

* **Odrzucenie orzeczenia dla stolarzy.** Dnia 29 kwietnia wydała komisja pojednawcza i arbitrażowa orzeczenie, że zarobki stolarzy należy poprawić o 7 proc. Walne zebranie stolarzy i związek pracowników budowlanych Z. Z. P. orzeczenie odrzuciły. Sprawa oparła się o komisarza demobilizacyjnego. Wśród stolarzy panuje nastrój strajkowy.

* **Oficerowie rumuńscy na Śląsku.** Bawi na Śląsku kilku wyższych oficerów rumuńskich, delegowanych przez rząd rumuński do Polski celem zaznajomienia się z organizacją Polskiej Straży Granicznej i ewentualnego wprowadzenia metod pracy i organizacji Polskiej Straży Granicznej w państwie rumuńskim.

Z Katowickiego.

Katowice. (Samobójstwo). Książkowy Józef Jakielski z Siemianowic odebrał sobie życie przez zastrzelenie. Okropny czyn popełnił w jednym z hoteli w Katowicach. Przyczyną samobójstwa były niesnaski rodzinne.

— (W nowym gmachu Województwa i Sejmu Śląskiego do nowego gmachu już się rozpoczęło i ukończone zostanie przypuszczalnie z końcem bieżącego tygodnia. Ostatni przeniesiony będzie gabinet wojewody i wicewojewody oraz Wydział Prezydjalny.

— (Nagły zgon dziecka). Jadwiga Barska z Zawodzia zgłosiła w urzędzie policyjnym nagły zgon swego 7-letniego dziecka. Barska oddała swe niemowlę na wychowanie Florentynie Smigłowej, mieszkającej przy ulicy Marszałka Piłsudskiego w Katowicach. Zwłoki dziecka odstawiono do kostnicy miejskiego szpitala.

— (Katastrofa samochodowa). We wtorek po godz. 5-tej po południu przed gmachem Starostwa w Katowicach wydarzyła się katastrofa samochodowa. Samochód, którym jechał instruktor klubu jazdy konnej w Katowicach, p. Fibich z małżonką, chcąc wyminąć rowerzystę, wjechał na trotuar, a następnie z ogromną siłą uderzył w ścianę gmachu Starostwa. Wskutek tego ściana została nieco uszkodzona, oraz wybite okno wystawowe. Samochód uległ poważnemu uszkodzeniu. Państwo Fibichowie odnieśli okaleczenia i udali się do szpitala SS. Elżbietanek. Szofer złamał rękę.

— (Usiłowane samobójstwo). Niezameżna Aniela Jaguś z Katowic usiłowała odebrać sobie życie. W tym celu wypila znaczną ilość esencji octowej. Anielową odstawiono do miejskiej lecznicy, gdzie zastosowano środki zaradcze.

Mysłowice. (Przedstawienie amatorskie.) Towarzystwo wycieczkowe „Jaskółka“ urządza w święto Wniebowstąpienia Pańskiego, dnia 9 maja o godzinie 7.30 wieczorem w Domu Ludowym teatr amatorski. Odegrane będą dwie sztuki sceniczne: „Dymitr i Marja“, dramat w 6 obrazach i krotoczwila „Weseli małżonkowie“. Podczas przerwy będzie koncert zespołu mandolinistów. Po przedstawieniu odbędzie się zabawa taneczna.

— (Zabawa na cel dobroczynny). Staraniem komitetu pań odbędzie się dnia 11 maja o godz. 8 wieczorem w Domu Ludowym zabawa z mnóstwem niespodzianek. Wstęp za zaproszeniami. Dochód będzie przeznaczony na zasiłek kasy Towarzystwa św. Wincentego a Paulo.

— (Sprzykrzyło się jej życie). W ogrodzie przy ulicy Zachęty znaleziono Marię Piotrowską w stanie nieprzytomności. W lecznicy stwierdzono, że wypila wielką ilość esencji octowej. Niespodziana samobójczyni wyzdrowieje, gdyż lekarz zawczasu udzielił jej pomocy.

Siemianowice w Katowickiem. (Nieszczęśliwy wypadek na kopalni). Na kopalni „Ficinus“ zdarzył się znowu nieszczęśliwy wypadek. Obrywające się węgle przysypały rebaacza Tomasza Korfantego i Stanisława Kołodzieja z Przelajki. Kołodziej doznał cięższych okaleczeń, natomiast Korfantego w stanie groźnym odstawiono do lecznicy. Nie wiadomo, czy wyzdrowieje.

— (Ruch budowlany). Z nastaniem słonecznej pogody rozpoczął się w Siemianowicach ruch budowlany. Dom sypialny otrzyma jednopiętrową dobudówkę. Oprócz tego wkrótce rozpoczyna się prace około budowy domu dla rodzin urzędniczych. W tych dniach rozpoczęto zwózkę materiałów budowlanych.

Michałkowice w Katowickiem. (Uruchomienie szybu). W tych dniach uruchomiono na nowo północny szyb kopalni „Maksa“. Na szybie tym wykonywano przez dłuższy czas reparatury maszyny dobywalnej oraz maszyn pomocniczych. Z 10 oddzia-

Duży wysiłek woli i odrobina szczęścia decydują o powodzeniu ludzkości. Szczęście jest rzeczą nieuchwytną, lecz na to dano człowiekowi wolę, by je mógł nakłonić do swoich osobistych celów. — Nabycie losu w Polskiej Państwowej Loterii Klasowej nie decyduje jeszcze o wygranej, decyduje natomiast wola, która obiera odpowiednią kolekturę.

LOS

nabyty w najpopularniejszej i najszcześliwszej kolekturze

Śląskiego Domu Handlowego Katowice, ul. św. Jana 11.

nabywco nie zawiedzie, gdyż kolekturze tej sprzyja stale wyjątkowe szczęście i w niej nikt przegrać nie może.

Główna wygrana: **zł. 750.000.** — oraz wygrane po zł. 400.000, —, zł. 350.000, —, zł. 150.000, —, zł. 100.000, — i t. d.

Ogólna suma wygranych: **zł. 28.272.000.** —. Cena losu niezmieniona: ¼ losu zł. 40, —, ½ losu zł. 20, —, ¼ losu zł. 10, —. Ciągnięcie do I klasy 19-tej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej odbędzie się już dnia 23 maja b. r. Zamówienia listownie załatwia się szybko i solidnie. Konto PKO. nr. 300.649.

Pamiętaj **Śląski Dom Handlowy Katowice — Jana 11. Wyciąć!!!**

Załączający do zamówienia niniejszy wycinek otrzyma najszcześliwszy los.

łów załogi pracuje znowu normalnie 9 oddziałów.

Giszowice w Katowickiem. (Dziecko pod kołami samochodu). Czteroletnia Elfyda Wojtyczkówna została przejechana przez samochód, przyczem doznała okaleczeń. Odstawiono ją do lecznicy w Mysłowicach.

Brynów w Katowickiem. (Wybuch kapiszonu). Czternastoletni Jan Dziewiecki i 13-letni Helmut Nowak znaleźli na polu kapiszon, który doprowadził do wybuchu. Na szczęście chłopcy wskutek wybuchu tylko lekko zostali okaleczeni.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Przeгляд koni.) Magistrat zawiadamia zainteresowanych, że w bieżącym roku odbędzie się na terenie miasta Królewskiej Huty na Targowicy przy ul. Katowickiej w dniu 10 maja, o godzinie 8 rano przeгляд koni rocznika 1925, jak również starszych, które w ubiegłym roku nie zostały przedstawione do przeгляdu i nie otrzymały tak zwanego dowodu tożsamości. Konie należy przyprowadzić z nałożonymi uzdami i postronkami. Nieprzestrzegający rozporządzenia dotyczącego przeгляdu koni będą karani grzywną do wysokości wartości konia lub 6 miesięcy aresztu, albo nawet obiema karami.

Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice - Zgoda. (Święto narodowe). Jak w ubiegłych latach, tak i tego roku ludność miejscowości Zgoda wykazała w dniu 3 Maja, że jest polską i że Ojczyznę kocha. — Już w dniu 2 maja związki półwojskowe wyruszyły do Świętochłowic celem wzięcia udziału w capstrzyku i akademji. W dniu 3 maja wczesnym rankiem została ludność zbudzona muzyką powracających z biwaków powstańców. O godz. 8 Związki i mieszkańcy gromadzili się na dziedzińcu szkolnym, poczem przy dźwiękach orkiestry wyruszone pochodem na uroczyste nabożeństwo. W. ks. Thiele z Orzegowa wygłosił nader piękne kazanie okolicznościowe. Po powrocie z nabożeństwa wygłosił sekretarz gminy Twardoch patriotyczne przemówienie. — Staraniem miejscowego kierownika szkoły urządzono gry dla młodzieży szkolnej na boisku przy dźwiękach orkiestry. O godzinie 3 po południu rozpoczął się koncert w ogrodzie hutniczym urozmaicony występami miejscowego towarzystwa śpiewu pod batutą dyrygenta Noconia. Bardzo podobaly się publiczności występy sokołów i sokolic. Po koncercie odbyła się zabawa taneczna.

— (Otwarcie przychodni dla matek). W dniu 3 maja odbyło się w Świętochłowicach uroczyste poświęcenie i otwarcie przychodni dla matki i dziecka. Uroczystego poświęcenia dokonał ks. proboszcz Otręba.

Starosta p. Szaliński przedstawił cel, zadanie i potrzebę przychodni, zaznaczając, iż jest to już czwarta z rzędu przychodnia na terenie powiatu świętochłowickiego.

Nowy Bytom w Świętochłowickim. (Włamanie.) Dnia 1 maja około godziny 12 otwarto zamkniętą szafę w sypialni hutniczej. Sprawca skradł na szkodę robotnika Antoniego Dudka: nowe ubranie, nową koszulę, 2 pary trzewików, kapelusz i bieliznę. Policja ostrzega przed kupnem skradzionych rzeczy.

Z Pszczyńskiego.

Mikołów. (Sprawy komunalne.) W tych dniach odbyło się posiedzenie rady miejskiej. Stolarzowi Wiktorowi Bieleckiemu pozwolono postawić dom i warsztat stolarski. — Zarząd katolickiej gminy kościelnej otrzymał za darmo wodę potrzebną do skrapiania roślin na cmentarzu. — Uwzględniono życzenie ludności, by na tygodniowe targi był dozwolony spód świni. — Podczas silnych mrozów wodociąg został uszkodzony. Stwierdzono, że w wielu domach przewody wodne są do dziś zmarznięte, a ludność czerpie wodę z miejskich hydrantów. Aby obliczyć czynsz za wodę dla tych gospodarzy, którzy pozwalali czerpać wodę z ich domów lokatorom innych kamienic — wskutek zepsucia przewodów wodnych — uchwalono uwzględnić tylko ilość wody, pobranej w ciągu ostatnich 3 miesięcy. Osoby, które chodziły po wodę do cudzych domów, muszą uiścić przeciętny normalny czynsz wodny za 3 miesiące.

Wielka Wisła w Pszczyńskim. (Pożar.) Z niewiadomej przyczyny wybuchł pożar w obejściu Jerzego Jona. Ogień zniszczył dach domu, różne sprzęty i chlewy. Szkoda wynosi 8 tysięcy zł.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Echa nieszczęścia na kopalni „Emma“.) W minionym tygodniu odbyła się w Rybniku rozprawa sądowa przeciwko kilku urzędnikom kopalni „Emma“. Na ławie oskarżonych zasiadli inżynier Kurt Jacob, starszy sztygar Oswald Schmidt, sztygar Jerzy Gruska, sztygar objazdowy Paweł Unger oraz starszy inżynier Antoni Kaczmarek. Akt oskarżenia zarzucił podśladnym lekkomyślne spowodowanie śmierci inżyniera górniczego Henryka Skarzyńskiego i inżyniera Władysława Mazurkiewicza w dniu 11 listopada 1925 roku. Oskarżyciel oświadczył, że wypracowana przez nich analiza gazowa i powietrzna była nieścisła, wskutek czego wymienieni inżynierowie podczas objazdu kopalni ponieśli śmierć z powodu zatrucia. Inżynierowi Kaczmarkowi akt oskarżenia zarzucił, że nie zgłosił władzy przełożonej defektu wentylatora kopalnianego, który był unieruchomiony przez 2 godziny. Innym oskarżonym zarzucano, że nie spełnił swych obowiązków. Po przesłuchaniu świadków i rzeczoznawców sąd wszystkich oskarżonych uwolnił od winy i kary. Prokurator wniósł o skazanie oskarżonych na 4 do 8 miesięcy więzienia.

Paruszowiec w Rybnickim. (Włamanie.) Uczeń szkolny Edmund Szweda wtargnął do mieszkania Emanuela Harazima i przywłaszczył sobie 500 zł. Wiktor Niedziela, lat 16, pomagał mu w kradzieży, gdyż dostarczył mu klucza do zamku przy drzwiach mieszkaniowych. Ze skradzionej sumy odebrano Szwedzie 320 zł. Sprawę skierowano do sądu.

Orzepowice w Rybnickim. (Święto patrona.) W ubiegłą niedzielę obchodziliśmy święto patrona naszej parafii, św. Florjana. W ks. proboszcz Reginek odprawił nabożeństwo w kościele św. Antoniego w Rybniku na intencję naszej gminy. Do Rybnika mieszkańcy Orzepowic udali się w procesji. Po południu po godz. 3 W. ks. kapelan Jarzombek odprawił nieszpory w miejscowej kaplicy. Po nieszporach ks. Jarzombek wygłosił okolicznościowe przemówienie. Następnie odbyło się w szkole zebranie Stowarzyszenia Apostolstwa mężów. Na zebraniu byli obecni goście z Ry-

W Katowicach płacono w dniu 7-go maja za: 100 złotych 47.25 marek niemieckich; 100 marek niemieckich 211.50 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 7-go maja za: 100 franków francuskich 34.77 zł; 100 franków szwajcarskich 171.35 zł; 100 szylingów austriackich 124.90 zł; 100 koron czeskich 26.33 zł. — Z powodu żywego popytu za dolarem gotówkowym zaznaczyła się w tych dniach znowu tendencja zwyżkowa. W wolnej podaży płacono za dolara na giełdach w Warszawie i Krakowie 8.91—8.92 złotych.

W Poznaniu płacono w dniu 7 maja za 100 kg żywej wagi: **buhaże**: wyro-

bnika, Paruszowca, Ligoty, Zamysłowa i Wielopola. Na koszt gminy podano kawę. Referat o celach Stowarzyszenia Apostolstwa mężów wygłosił W. ks. kapelan. Prezes Apostolstwa w Rybniku mówił o potrzebie łączenia się mężów w Stowarzyszeniu. P. Kowalik z Rybnika mówił o potrzebie czytania dobrych gazet i książek, polecając gorąco obok „Gościa Niedzielnego“ abonować „Katolika Polskiego“ wzgl. Śląskiego. Kierownik szkoły p. Raczek mówił o wychowaniu dzieci i współpracy rodziców ze szkołą. Gość z Rybnika p. Wydra mówił o stosunkach rodziców do nauczycielstwa, poczem wniósł okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Polskiej i nauczycielstwa. Goście z Rybnika wnieśli okrzyk na cześć gminy Orzepowice a kierownik szkoły p. Raczek wniósł toast na cześć duchowieństwa parafialnego. Zakończono zebranie pieśnią „Wszystkie nasze dzieńne sprawy“.

Polomia w Rybnickim. (Okaleczony przez nieznane osobnika.) Rolnik, Fr. Polok z Polomi został okaleczony wystrzałem z pistoletu. Nazwiska sprawcy nie stwierdzono.

Markłowice w Rybnickim. (Uroczystość parafialna.) Doroczny odpust obchodzi tutejsza parafia w niedzielę 12 maja.

Jankowice w Rybnickim. (Z parafii.) Tutejsza parafia obchodzi w bieżącym roku 3 odpusty, mianowicie: 9 maja i 20 maja oraz 2 czerwca.

Mszanna w Rybnickim. (Złodziej podpalaczem.) Robotnik Józef Orszulik z Polomi włamał się do mieszkania Alfonsa Kocura w Mszannej. Włamywacz przeszukiwał różne skrytki, przyczem podpalił bieliznę ułożoną w skrzyni. Włamywacz nie usiłował stłumić pożaru, lecz zbiegł. Z tego powodu wartość spalonych rzeczy wynosi 2500 zł. Orszulika aresztowano i osadzono w więzieniu.

Z Tarnogórskiego.

Kozłowa Góra w Tarnogórskim. (Obchód 3 Maja.) Długo w pamięci pozostanie mieszkańcom Kozłowej Góry tegoroczny skromny obchód święta narodowego. Obywatele, towarzystwa i diatwa szkolna urządzili najpierw pochód przez gminę. Następnie zgromadzili się za wsią na tak zwanym Pasterniku, aby wysłuchać okolicznościowego przemówienia kierownika szkoły p. Musioła. Piękna mowę wygłosił także naczelnik gminy p. Konieczny. Podczas tych przemówień palił się wysoki stos drzewa. Płonienie, które wysoko strzelały w górę, miały symboliczne znaczenie. W towarzystwie naczelnika gminy i kierownika szkoły mieszkańcy wrócili do wsi. Pochód rozwiązał się przed szkołą.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Pożar od pioruna.) W tych dniach przechodziła burza nad tutejszą okolicą. W Psarach uderzył grom w stodołę Jana Maruszczyka, powodując pożar. Szkoda wynosi 2 tysiące zł. Ogień stłumiła straż pożarna.

Giełda.

śle o największej wartości rzeźnej 150 do 152, stadniki średnie, dobrze karmione, młode 130—140, stadniki lichsze 122—126. — **Krowy i jałowki** o największej wartości rzeźnej 154—160, krowy i jałowki do 7 lat, tłuste, dobrze karmione 142—138, krowy i jałowki średnie, starsze 120—130, krowy i jałowki lichsze 100—110, krowy i jałowki stare, lichy karmione 60—80. — **Cieleta** o największej wartości rzeźnej 146 do 152, cieleta tłuste 136—140, cieleta średnie 124—130. — **Świnie** tłuste od 120 do 150 kg żywej wagi 244—250, świnie od 100 do 120 kg żywej wagi 236—242, świnie od 80 do 100 kg żywej wagi 226—228, świnie poniżej 80 kg żywej wagi 220, maciory i stare knury 200—216.

Boronów w Lublinieckim. (Tragiczna śmierć.) Chora na umyśle małżatka Franciszka Nowakowa utopiła się w Liswarcie koło Grojca. Nieszczęśliwa kobieta już od dłuższego czasu opowiadała, iż targnie się na własne życie.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Nowy kościelny.) Z dniem 5 maja bieżącego roku stanowiąco kościelny przy kościele parafialnym w Cieszynie objął p. Fr. Gałuszka.

— (Nie udało się.) Urzędnicy cieszyńskiego inspektoratu straży granicznej wykryli kilkadziesiąt wypadków przemytnictwa, uprawianego zawodowo, a między innymi: W Cieszynie czterolampowy aparat radiowy wraz z sprzętem, wartości ponad 1000 złotych (aparat przewieziony został przez granicę, ukryty w samochodzie). Właściciel aparatu, poważniejszy obywatel, uiścić musiał należności celne i wysoką karę.

Ustroń w Cieszyńskim. (Czynne znieważenie sędziego przez świadka.) Na jedną z rozpraw sądowych w Ustroniu zawezwano w charakterze świadka niejakiego K. Madeja. Nie czekając na wywołanie, wtargnął na salę rozpraw i domagał się przesłuchania. Urzędujący sędzia, Cholewka ze Skoczowa przywołał Madeja do porządku. Ten skoczył do sędziego, uderzając go w twarz. Madej został natychmiast aresztowany i odstawiony do sądu.

Skoczów w Cieszyńskim. (Aresztowanie dzieciobójczyni.) Przed kilku dniami donosiliśmy o znalezieniu zwłok noworodka w dole przy obejściu Komandery. W związku z tem donoszą nam, że policja aresztowała Agnieszkę Śliwkową, lat 23 z Iskrzycy. Pod zarzutem dzieciobójstwa dziewczynę osadzono w więzieniu sądowym.

Bielsko. (Ujawnienie przemytu.) W tych dniach został przytrzymany przemytnik Franciszek Błaszak z 12.175 papierosów, pochodzenia austriackiego, wartości 1200 złotych. W tym wypadku ukrócone należności celne wraz z karą wynoszą 33.603,06 zł. Dwóch współników szajki Błaszaka zostało przyaresztowanych i odstawionych do dyspozycji sądu grodzkiego w Bielsku. — W tym samym dniu skonfiskowano 180 pudełek sardynek, pochodzenia portugalskiego, wartości 374 zł, które dostarczono do Bielska samochodem. Przemytnika odstawiono wraz z towarami do urzędu celnego w Bielsku. Urzędnicy celni odebrali przemytnikom 100 cygar „Cuba“ i 20 paczek tytoniu fajkowego, pochodzenia czeskiego. Należności celne od wymienionego towaru wynoszą 427 zł.

Czechowice w Bielskim. (Włamanie do mieszkania.) Nieznani złodzieje włamali się do mieszkania Fr. Sieradzkiego. Włamywacze skradli kilka ubrań. — Prawdopodobnie ci sami złodzieje skradli ubrania damskie z mieszkania dyrektora Libszera w Zebraczy.

— (Pożar.) W tych dniach wybuchł pożar w domostwie Fr. Wilczka.

Ogień zniszczył dach i różne sprzęty znajdujące się na strychu. Pożar stłumiła straż pożarna.

Z całej Polski.

Warszawa. (Budowa nowej świątyni.) W tych dniach ks. kardynał Kakowski dokonał poświęcenia kamienia węgielnego pod świątynię Matki Boskiej Zwycięskiej na Kamionku. Imponujący ten kościół, którego projekt wykonał arch. K. Jakimowicz, wzniesiony będzie z ofiar publicznych, zbieranych.

Poznań. (Budowa pomnika Serca Jezusowego.) Poznań zamierza postawić pomnik Najśw. Serca Jezusowego jako wyraz wdzięczności obywateli za odzyskanie niepodległego bytu państwowego. Pomnik stanie pomiędzy Zamkiem a Uniwersyte-tem, w miejscu, na którym stał ongiś symbol naszej niewoli, pomnik Bismarcka. Na postawienie tego pomnika złożyć się ma całe społeczeństwo. Komitet wydał odezwę, apelującą do szerokiego sfer społeczeństwa o składanie datków na rzecz budowy pomnika, nad którym protektorat objął ks. kard. prymas August Hlond.

Bydgoszcz. (Szowiniści niemieccy osadzeni w więzieniu.) Policja tutejsza aresztowała dwóch osobników, którzy zrywali flagi narodowe, wywieszane z okazji święta 3 Maja. Po wylegitymowaniu ich, okazało się, iż są to Niemcy Willi Filden Felden i E. Gerlach. Odstawiono ich do aresztu policyjnego, skąd za wystąpienia antypaństwowe odesłani zostali do więzienia sądowego.

Kepno. (Zatruta gazem.) Zamieszkała w Kepnie 74-letnia wdowa Mierzyna, gotując onegdaj na gazie obiad, zasnęła. Po kilku godzinach, kiedy do mieszkania wdowy weszli sąsiedzi, zastali już tylko zimne zwłoki. Jak stwierdzono Mierzyna uległa zatruciu gazem świetlnym, ulatniającym się z kurka.

Z dalszych stron.

Metten w Bawarii. (Oryginalny testament.) W miasteczku Metten w Górnej Bawarii umarł w tych dniach pewien gospodarz, pozostawivszy bardzo oryginalne rozporządzenie ostatniej swej woli. „Trumna moja — czytamy w tym dokumencie — ma być wyścielona sukniem, ażeby mi w grobie było miękko leżeć, czego za życia nigdy nie zaznałem“. Dalej rozporządza testament, że każdy uczestnik pogrzebu ma na koszt masy spadkowej dostać za darmo duży kufel piwa, kawał kiełbasy i porcję chleba. To też udział ludności w pogrzebie był nader liczny. Wszystkie te postanowienia wykonali spadkobiercy z całą ścisłością.

Nowy Jork. (Edison poszukuje następcy.) Syn znakomitego wynalazcy i uczonego amerykańskiego Edisona podał do wiadomości przez gazety, iż ojciec jego poszukuje młodego człowieka, któryby mógł w przyszłości objąć po nim całą spuściznę w postaci wynalazków oraz wykonywać jego prace. W tym celu z pośród kandydatów 49 młodych ludzi, poddanych będzie specjalnemu egzaminowi w laboratoriach Edisona. Następnie zwycięzca będzie musiał odbyć 4-letni kurs nauk w jednej z politechnik w Stanach Zjednoczonych.

Lekkomyślność

w sprawach gospodarczych jest szkodziwa tak w życiu zawodowym, jak i prywatnym. Poważni i przeczorni ludzie stosują swoje potrzeby do dochodów i unikają przedewszystkiem niepotrzebnych wydatków. Częstym nawprawom obuwia, a w szczególności obcasów, można zapobiec przez obcas gumowe Berson. Bersony są tańsze od skóry, nosi się je dwa razy tak długo, a przez swoją wysoką elastyczność chronią obuwie tam, gdzie się najbardziej zużywa.

Każdy praktyczny i oszczędny człowiek powinien nosić obcas gumowe BERSONA — to prawdziwa rozkosz!

Echa rozruchów w Berlinie.

Berlin. (Tel. wł.) Przesłuchania aresztowanych podczas krwawych rozruchów w Berlinie przez sędziego śledczego, zostały ukończone. 45 osób zostało osadzonych w więzieniu pod zarzutem uczestnictwa w rozruchach, oporu władzy i zabójstwa. Reszta aresztowanych zwolniono. Oprócz tego oskarżonych zostało 72 osób, które jednak wypuszczono na razie na wolną stopę.

Berlin. (PAT.) „8-Uhr Abendblatt“ podaje, że sekcja zwłok poległych w czasie zaburzeń 1 majowych wykazała, iż 17 osób z pośród poległych zabici zostali kulami policyjnymi.

Nowy ambasador amerykański w Berlinie.

Berlin. (Pat.) Jak donosi prasa berlińska, prezydent Hoover miał przyjąć dymisję dotychczasowego ambasadora amerykańskiego w Berlinie Schurmanna. Następcą Schurmanna na stanowisko ambasadora Stanów Zjednoczonych w Berlinie ma zostać dotychczasowy komisarz rządowy dla spraw kredytów, Eugeniusz Mayer, z zawodu bankier.

Energiczny burmistrz wiedeński.

Wiedeń. (AW.) W kołach politycznych powszechną sensację wywołało wydanie przez burmistrza, generalnego zakazu urządzania rewii i pochodów bojówek partyjnych. Zakaz ten dotyczy tak bojówek mieszczan-skich jak i socjalistycznych, głównie jednak ma on na myśli Heimwehre, która projektowała znów wielką rewję z pochodami na dzień 12 maja r. b. W szerokich kołach ludności zakaz ten wywołał wielkie zadowolenie, natomiast prawicowo-radykalne pisma partyjne zarzucają burmistrzowi, że wydał zakaz dopiero po dniu 1 maja, pozwalając bojówkom socjalistycznym na demonstracje w tym dniu.

Gdańsk. (PAT.) Wczoraj późnym wieczorem pomimo zakazu policji gdańskiej, doszło w kilku punktach miasta do utarczek z komunistami, którzy usiłowali urządzić manifestację na znak sympatii dla komunistów berlińskich. Gromadzące się grupki komunistów rozpedzone zostały przez policję przy użyciu pałek gumowych. Rannych ani ze strony policji, ani ze strony komunistów nie było. W czasie zajść aresztowano 2 komunistów m. in. jednego posła komunistycznego do sejmiku gdańskiego.

Liga zamala zajmuje się rolnictwem.

Genewa. (Pat.) Na posiedzeniu doradczej komisji gospodarczej Ligi Narodów, w czasie ogólnej debaty, przemawiał delegat polski p. Popławski. W przemówieniu swym wskazał on, że organizacja gospodarcza Ligi zajmuje się przede wszystkim zagadnieniami, interesującymi handel i przemysł, nie poświęca zaś uwagi sprawom rolnictwa, które winno zająć pierwsze miejsce w pracach ekonomicznych Ligi. Mówca wykazał, jak to niedostateczne zajęcie się sprawami krajów rolniczych powoduje z kolei rzeczy trudności w realnych pracach Ligi, dotyczących stosunków handlowych.

Dowódca powstańców meksykańskich w Kalifornii.

New York. (Pat.) Dowódca meksykańskich wojsk powstańczych gen. Escobar, który w ubiegłym czwartku przybył drogą powietrzną na terytorium Stanów Zjednoczonych w towarzystwie byłego gubernatora stanu Sonora, gen. Topete, odbył konferencję z gubernatorem Dolnej Kalifornii. Jak donoszą, gen. Escobar prosił władze Stanów Zjednoczonych o zezwolenie na pobyt w Dolnej Kalifornii, na co jednak nie zgodzono się. Wobec tego gen. Escobar prosił o ochronę swej osoby, nadmienając, iż posiada znaczne sumy pieniędzy.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Hutnictwo żelaza i stali.

Według sprawozdania Banku Gospodarstwa Krajowego, wytwórczość hutnictwa żelaznego wynosiła w marcu r. b. w dziale wysokich pieców 67.2 tys. tonn (w lutym 56.6 tys. tonn), w dziale stalowni w marcu 91.8 tys. tonn (w lutym 88.2 tys. tonn), w dziale walcowni w marcu 84.8 tys. tonn (w lutym 73.2 tys. tonn).

W stosunku do marca 1928 r. produkcja stali była o 7 proc. większa, podczas gdy w walcowniach nastąpił znaczniejszy spadek wytwórczości przeszło o 10 proc. W porównaniu z pierwszym kwartałem 1928 r. zmniejszyła się w pierwszych trzech miesiącach b. r. produkcja surowki o około 2000 tonn; natomiast pozostałe działy zwiększyły swą wytwórczość, zwłaszcza w stalowniach wytworzono w b. r. około 67.000 tonn, czyli przeszło 20 proc. więcej; ilość końcowych produktów walcowni wzrosła o ca. 6000 tonn.

Zakupy żelaza, dokonane w tym okresie przez Syndykat Hut, były w b. r. prawie o 15 proc. mniejsze, niż w pierwszym kwartale ub. r. W pierwszych trzech miesiącach 1928 r. przydzielił bowiem Syndykat hutom 169.8 tys. tonn zamówień, wobec tylko 145.5 tys. tonn w pierwszym kwartale b. r. Po niekorzystnym stanie zamówień w lutym b. r. również miesiąc sprawozdawczy nie przyniósł znaczniejszej poprawy, a suma otrzymanych przez huty w tym okresie zleceń wynosiła tylko około 42.000 tonn, wobec przeszło 58.000 tonn w marcu ub. roku. Zmniejszenie się obrotów wytworami hutnictwa spowodowane jest zwłaszcza brakiem większych dostaw dla ministerstwa komunikacji oraz trwającym dotąd zastoje w budownictwie. W mar-

cu b. r. przydzielono hutom zaledwie 6.4 tys. tonn dostaw rządowych, a razem w pierwszym kwartale tylko 35.6 tys. tonn, wobec 45.6 tys. tonn w tym samym okresie 1928 r., czyli przeszło 20 proc. mniej. Tak samo zamówienia prywatne w tym okresie zmniejszyły się w porównaniu z ub. r. o przeszło 14.000 tonn, t. j. o przeszło 11 proc.

Również eksport wyrobów hutniczych poza dorywcze transakcjami nie wykazał większego natężenia. Otrzymałe ostatnio zamówienia rządowe z Rumunii i Jugosławii nie osiągnęły większych rozmiarów i nie zdołały przynieść znaczniejszej poprawy niezbyt korzystnej sytuacji eksportowej.

Rekordowy obrót przeładunkowy w porcie gdyńskim.

Port Gdyński rozwija się niepomier- nie szybko, wykazując coraz większą sprawność. Dotychczasowy dzienny obrót przeładunkowy w Gdyni wynosił przeciętnie 6—7 tysięcy tonn. Obrót ten ostatnio uległ wybitnejwyżce. W dn. 6 b. m. załadowano na statki 8.013 tonn, wyładowano saletry 1.590 tonn i tomasyny 510 tonn, ogółem więc przeładowano 10.113 tonn. W dniu 10 b. m. obrót przeładunkowy uległ dalszej wyżce; załadowano na statki 8.025, tonn węgla eksportowego, wyładowano saletry 895 tonn, tomasyny 1.815 tonn, ogółem dokonano przeładunku 10.835 tonn.

Są to cyfry rekordowe. Wobec uruchomienia w najbliższym czasie sześciu nowych dźwigów dla towarów różnych, obrót przeładunkowy w porcie gdyńskim wzmoże się w dalszym ciągu.

Ze Śląska Opolskiego

Z Bytomskiego.

Krwawe wypadki w Berlinie, spowodowane przez komunistów, zelektryzowały także komunistów bytomskich. W sobotę po południu zgromadziło się przy bóżnicy około 100 osób, które w zwartym szeregu przeszły ulicami miasta. W drodze wzrósł pochód do liczby 600 uczestników. Na narożniku ulic Szarlejskiej i Krakowskiej zaszedł wypadek. Kilku uczestników pochodu rzuciło się na wachmistrza policji Deptę, którego powalono na ziemię, a jeden z demonstrantów zadał mu pchnięcie w plecy jakimś ostrym przedmiotem. Okaleczonego urzędnika musiano odstawić do lecznicy. Podczas całej demonstracji komuniści robili piekielny hałas, policję zaś darzyli ordynarnymi wyzwiskami.

W poniedziałek za białego dnia dokonano śmiałego napadu rabunkowego przy ulicy Kalidego 3 w Bytomiu. Jakis opryszek rzucił się na sekretarke Spółki ziemskiej i budowlanej, wydarł jej torebkę, zawierającą przeszło 3 tysiące marek i zbiegł bez śladu. Policja, powiadomiona o napadzie, wszczęła natychmiast poszukiwania za rabusiem, lecz dotychczas bez skutku.

Do pierwszej Komunii św. przystępowały w zeszłą niedzielę dzieci parafii św. Józefa w Miejskiej Dąbrowie. Dzieci polskich było 20, niemieckich 60.

Na poniedziałkowym posiedzeniu rady gminnej w Bobrku wybrano ponownie naczelnikiem gminy burmistrza Trzecioka.

W nocy na sobotę wybuchł w posiadłości byłego oberżysty Blachety w Brzostawicach pożar, który zniszczył doszczętnie domostwo. Przepuszczalnie ogień został podłożony.

Z Zabrskiego.

W nocy na sobotę szalały w zakładach przemysłowych Skalley w Zabrze dwa pożary, które, zanim przybrały rozmiary większe, zostały ugaszone przez zakładową straż ogniową.

Odebrał sobie życie chemik S., zatrudniony w koksowni w Zabrzu z powodu bezterminowego wydalania go z pracy.

W Biskupicach dostał się pod tramwaj kupiec Oskar Adamczyk z Zabrze, który został ciężko okaleczony. Stan jego jest beznadziejny.

Z Gliwickiego.

W niedzielę przed południem zmarł po tygodniowej zaledwie chorobie pro-

boszcz parafii Wszystkich Świętych w Gliwicach, ks. Brilka. Zmarły urodził się 7 września 1879 r. w Uciszkowie w powiecie kozielskim. Po otrzymaniu święceń kapłańskich długie lata był katechetą w Raciborzu, poczem w sierpniu 1918 r. został proboszczem w Gliwicach. R. i. p.

W zamiarze samobójczym wskoczyła do kanału kłodnickiego pewna niewiasta. Weszła na poręcz mostu u zbiegu alei Niethego i przed oczyma pewnej młodej pary rzuciła się w nurty kanału. Młody mężczyzna pospieszył tonącej na pomoc, atoli oboje zniknęli nagle pod wodą. W ostatniej chwili naręczona młodego mężczyzny weszła do wody i wyratowała denatkę i jego wybawiciela. Pogotowie ratunkowe przywróciło obojgu do życia. Dzielną niewiastą jest sprzedawczką w domu towarowym Barascha.

Z Kozielskiego.

Naczelnik urzędu okręgowego Wychary z Polskiej Cerkwi, odbywający podróż urzędową, zderzył się z rowerzystą, przyczem odniósł poważne okaleczenia na głowie, wskutek których zmarł dnia następnego.

Z Raciborskiego.

W piątek po południu przechodziła nad Raciborzem i okolica gwałtowna burza z gradobiciem, która trwała cały kwadrans. Grad spadł wielkości orzecha laskowego, niszcząc zasiewy na polach. Szczególnie wielkie szkody ponieśli tutejsi hodowcy warzyw.

Z Opolskiego.

Niedaleko promu w Małym Dobryniu wydobyto z Odry zwłoki mężczyzny w wieku od 35—40 lat. Nazwiska nieboszczyka nie stwierdzono; również nie stwierdzono, czy zachodzi samobójstwo, czy też nieszczęśliwy wypadek.

Z Kluczborskiego.

W Kluczborku zniszczył pożar takt mistrza murarskiego Skalec, znajdujący się przy ulicy Frydryka. Spaliły się także zabudowania z maszynami, oraz wielkie zapasy drzewa. Przy gaszeniu pożaru dwóch robotników zostało poważnie poparzonych. Szkoda, wyrządzona przez pożar, jest wielka.

Z Oleskiego.

W lesie pod Lowoszewem wybuchł w sobotę w południe pożar, który groził rozszerzeniem na drzewostan wysoki. Dopiero pod wieczór zdołano ogień ugasić. Istnieje przypuszczenie, że ogień powstał od porzuconego przez przechodnia niedopałka papierosa lub cygara.

SPORT.

Katowice — Król. Huta.

Zawody lekkoatletyczne między miastami Katowice — Król. Huta o nagrodę wędrowną magistratów tych miast odbywają się rok rocznie dwa razy na przemian w Katowicach i Królewskiej Hucie.

W zawodach mogą brać udział rejestrowani zawodnicy klubów, należących do G. O. Z. L. A., które mają swą siedzibę w powiecie katowickim z jednej strony, z drugiej zaś zawodnicy klubów, mających swą siedzibę w Król. Hucie i pow. świętochłowickim. Każda strona stawia do każdej konkurencji po dwóch zawodników. Zwycięza ta reprezentacja, która w sumie punktów zdobędzie największą ilość, otrzyma nagrodę wędrowną. Nagroda przechodzi na własność zwycięskiego tow. po trzykrotnym z kolei lub czterokrotnym poza koleją jej zdobyciu.

Zawody poraz pierwszy odbędą się 9 maja na Stadionie w Król. Hucie, a żetony do tych zawodów ufunduje magistrat miasta Królewskiej Huty. Za-

wody rozpoczną się o godz. 14-tej. Zbiórka zawodniczek i zawodników w szatni Stadionu.

Teatr Polski w Katowicach.

Repertuar.

Czwartek, dnia 9 maja „Pani Prezesowa“ po pol. o godz. 3.30.

Czwartek, dnia 9 maja „Bal Maskowy“ wiecz. o godz. 7.30 premiera.

Niedziela, dnia 12 b. m. „Pigmalion“ o godz. 7.30 (premiera).

Teatr Polski na prowincji.

Sobota, dnia 11 b. m. „Halka“, Król. Huta.

Sprawy towarzystw.

Tarnowskie Góry. Zebranie koła Z. O. K. Z. odbędzie się w piątek 10 maja o godz. 7.45 wieczorem w szkole górniczej.

Polski Club Loteryjny w Rybnie urządza swoje zebranie w niedzielę 5 maja o godz. 5 po południu. Na zebraniu zbieranie wpłat na losy oraz wpisy nowych członków.

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

Wyjazd urzędników na wystawę.

Minister spraw wewnętrznych wyjechał do wszystkich wojewódów osobny okólnik w sprawie udziału urzędników w wyjazdach na Powszechną Wystawę Krajową do Poznania. Na wstępie p. minister oświadcza, że uważa za pożądane, aby jak największa liczba urzędników zwiedziła wystawę, dalej zarządził, by w otwarciu wystawy w dniu 16 b. m. wzięli udział służbowo wojewodowie: poznański, pomorski, śląski, krakowski i wileński, oraz p. komisarz Rządu m. st. Warszawy, upoważniając ich do służbowego pobytu na Wystawie w Poznaniu przez trzy dni w celu dokładnego zwiedzenia Wystawy, zainteresowania się ruchem turystów z kraju i zagranicy. Delegowani starostowie mogą pozostać w Poznaniu przez 2 dni.

Minister general Składkowski upoważnił wreszcie wojewódów do służbowego delegowania na Wystawę także innych urzędników władz administracji ogólnej, czy to z urzędów wojewódzkich, czy starostw, przy czym należy delegować tylko tych urzędników, których zakres pracy uzasadnia konieczność służbowego

zwiedzenia Wystawy, np. referentów przemysłowych, aprowizacyjnych, naczelników wydziałów samorządowych, inspektorów starostw i t. p., z tem, że wyjazdy te mogą być zarządzone tylko w granicach rozporządzalnych kredytów na koszt podróży.

Co do pozostałych urzędników władz administracji ogólnej i samorządowych, ministerstwo zaleca nakłanianie ich do zwiedzenia Wystawy w okresie przysługujących urlopów wypoczynkowych. Wycieczki urzędników nie mogą przekraczać ram tych urlopów i tamować normalnego funkcjonowania urzędów.

Ministerstwo występuje jednocześnie do ministerstwa kolei z wnioskiem o przyznanie urzędnikom administracji ogólnej i samorządowej, udającym się w czasie urlopowym na Wystawę specjalnych zniżek cen przejazdu kolejami państwowymi.

W roku 1928 samoloty przewiozły w Stanach Zjednoczonych 387 852 osoby w Niemczech 102 681, w Anglii 20721, we Francji 19 768, we Włoszech 5142.

Program radiowy.

Czwartek, 9 maja 1929.

Katowice, fala 416,1 m.: Nabożeństwo z kościoła N. M. P. w Wielkich Piekarach — 11.55 Sygnał czasu, hejnał — 12.10 Koncert symfoniczny z Warszawy — 14.00 Odczyt religijny — 14.20 Odczyt rolny — 14.40 Ogrodnik śląski — 16.00 Pieśni majowe z wieży mariackiej w Krakowie — 16.15 Stuchowisko z Krakowa dla dzieci i młodzieży — 16.45 Płyty gramofonowe — 17.00 Odczyt: „Polska wobec słabszych” — 17.25 Skrzynka pocztowa — 17.55 Koncert z Warszawy — 18.50 Rozmaitości — 19.10 Odczyt: „O górach i góralach” — 19.35 Lekcja znaków Morse’a — 20.00 Komunikaty Związku Śląskich Kół Śpiewaczych — 20.05 Koncert z Krakowa — 21.15 Stuchowisko z Poznania: „Żywe kamienie” — 22.00 Komunikaty z Warszawy — 23.00 Muzyka z Krakowa.

Warszawa, fala 1.395,3 m.: 10.15 Nabożeństwo z katedry — 11.55 Sygnał czasu, hejnał — 12.10 Koncert symfoniczny — 14.00 Odczyty rolnicze — 15.10 Odczyt o Polsce — 15.35 Odczyt: Jan Kasprzowicz — 16.00 Komunikat L. O. P. P. — 17.00 Przegląd książek — 17.25 Odczyt: Samorząd — 17.55 Koncert — 18.50 Rozmaitości — 19.10 Odczyt rolniczy — 19.35 Nadprogram — 20.00 Koncert — 21.15 Stuchowisko z Poznania: Żywe kamienie — 22.05 Odczyt — 23.00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314,1 m.: Sygnał czasu, hejnał — 12.10 Koncert z Warszawy — 14.00 Rolnictwo — 16.00 Pieśni majowe — 17.00 Pogadanka dla pań — 17.25 Odczyt: W pracowni Wyspiańskiego — 18.50 Rozmaitości — 19.10 Lektura angielska. — 20.00 Hejnał — 20.05 Koncert — 23.00 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 336,3 m.: 7.00 Gimnastyka — 10.15 Nabożeństwo — 12.00 Sygnał czasu, hejnał —

16.30 Odczyt — 16.50 Opowieści ludowe — 17.05 Lekcja alfabetu Morse’a — 18.50 Nadprogram — 19.15 Rolnictwo — 20.00 Lekcja franc. — 20.20 Akademia rumuńska — 21.15 Stuchowisko: Żywe kamienie — 23.00 Nadawanie obrazów.

Wrocław, fala 321,2 m.:

Głiwice, fala 326,4 m.: 9.00 Koncert — 12.00 Koncert — 14.25 Rymowana proza — 16.00 Koncert mandolinistów — 18.30 Utwory skrzypcowe — 20.20 Radjoluksa: Peryferie — 22.30 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 475,4 m.: 8.55 Dzwon zegara — 9.00 nabożeństwo — 11.30 Koncert — 16.00 Odczyt — 16.30 Koncert — 20.00 Wieczór śpiewu — W przerwach nadawanie obrazów — następnie muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 519,9 m.: 10.20 Utwory organowe — 11.00 Koncert — 16.00 Wesoły program muzyczny — 20.05 Muzyka baletowa — Koncert — nadawanie obrazów.

Piątek, 10 maja 1929 r.

Katowice, fala 416,1 m.: Sygnał czasu, hejnał — 15.45 Komunikaty Związków Gospodarczych — 16.00 Pieśni majowe z wieży mariackiej w Krakowie — 16.20 Płyty gramofonowe — 17.00 Odczyt z Warszawy: „Obecny stan techniki przesyłania obrazów na odległość” — 17.25 Wykład historii Polski — 17.55 Program dla dzieci z Warszawy — 18.50 Rozmaitości — 19.10 Odczyt II: „O konieczności oszczędzania” — 19.45 Sport — 20.00 Pogadanka muzyczna z Warszawy — 20.15 Koncert symfoniczny z Warszawy — 22.00 Komunikaty z Warszawy — 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Nakładem i członkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

L. dz. RP. I. — 512/9.

Śląski Urząd Wojewódzki ogłasza ofertowy pisemny

przetarg publiczny
na roboty w stanie surowym
na budowę 2 pawilonów
(dla chłopców i dla dziewcząt)

Zakładu dla Głuchoniemych w Lublińcu
z terminem wniesienia ofert do dnia 17 maja 1929 r.
o godzinie 11-tej.

Bliższe szczegóły przetargu podane są w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego Nr. 13 oraz na tablicy Wydziału Robót Publicznych Szkoła Szafranka II piętro.

Za Wojewodę:

inż. Zawadowski m. p.
Naczelnik Wydziału Robót Publ.

L. dz. R. P. I — 1/52.

Śląski Urząd Wojewódzki ogłasza ofertowy pisemny

przetarg publiczny
na wykonanie
robót stolarskich
tynki wewnętrzne i zewnętrzne, posadzki i podłogi
przy budowie Państwowego Gimnazjum
w Mikołowie i Lublińcu

z terminem wniesienia ofert do dnia 15 maja 1929 r.
o godzinie 11-tej.

Bliższe szczegóły przetargu podane są w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego Nr. 13 oraz na tablicy Wydziału Robót Publicznych Szkoła Szafranka II piętro.

Za Wojewodę:

Inż. Zawadowski m. p.
Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.

Mistrza tokarskiego

poszukuje natychmiast wielką tokarnię dla żelaza i stali w pobliżu Katowic.

Wymagamy energicznego i celowego działania, znajomości w nowoczesnych metodach pracy i zupełnego zaufania. Zgłoszenia uprasza się nadsyłać pod „Mistrza tokarskiego” do „Katolika Polskiego” w Katowicach.

Jakanie

sepienie, nosowanie, bełkotanie etc. leczy
w 4 tygodniach

J. Bocheński, Poznań
ul. Dąbrowskiego 36, II

Dywany

Ryps jutowy, nadzwyczaj trwały towar
dywan, ca 200x300 szt. 73.— i 85.— zł.
Dywaniki przed łóżka 50x100 szt. 6.50 zł.
Chodniki, 67 cm . . . mtr. 7.75 zł.

Dywan
Walter Ska.
Sp. kom.

Katowice, ul. Młyńska 5. Tel. 335.

DO Columbusa!
Poznań
Wrocławska

wiara po rowery wędruje, bo wszyscy wiedzą, że się nie orzyna, że tam się najlepiej kupuje. Kto nie ma forsy — bo nie bogaty, niech do pierona nie beczy, „Columbus” da mu rower na raty, a z długu się każdy wyleczy! Rower na raty i za gotówkę, najlepszej jakości, rama lutowana — na mułkach raty miesięczne Zł 20.— wpłata Zł 40.— kupuje się najtaniej w firmie:

„COLUMBUS”
Skład rowerów
właśc. Jan Sobierajski
Poznań
ul. Wrocławska 15.
Cenniki wysyłam bezpłatnie!

Popierajcie nas
z wszystkich inserentów.

Unieważniam
zgubioną książeczkę
wojskową i kartę mobilizacyjną, wystawioną przez PKU. Król.-Huta na nazwisko
Rudawski Jan.

Unieważniam
zgubioną książeczkę
wojskową i kartę mobilizacyjną, wystawioną przez PKU. Król.-Huta na nazwisko
Skupin Franciszek.

Zgubiłem papiery
wojskowe, wystawione
przez P. K. U. w Król.-
Hucie, które unieważniam.
Leon Gawliński,
Nowy Bytom.

Usuwa radykalnie

PRZEPUKLINĘ

najzastarzalszą, najniebezpieczniejszą u Pań, Panów i dzieci (nawet tam, gdzie różne systemy bandaży i operacja nie pomogły) po osobistym jawieniu się bandażami nowego, opatentowanego wynalazku swego i prof. **Raskal'a.**

M. Tilleman

specjalista i wynalazca opatentowanych bandaży.

Kraków, ul. Szlak 39.

Oddział w WARSZAWIE, Hortensja 3.

Tel. 405-29.

Uwaga! Przyjmuje w Warszawie osobiście tylko we wtorki, środy i czwartki od 1-6.

Żądać prospektów darmo.

Twaróg stołowy

codziennie świeży, słodki, najlepiej wyrobiony do smarowania chleba i do pieczenia placek, również

Ser tyłzycki gał. I. A i I.
Ser limburski (chudy)

Twaróg beczkowy
dostarcza hurtownie i detalicznie koleją i pocztą

Mleczarnia Dwór Szwajcarski
Bydgoszcz, Jackowskiego 25/27.

Specjalny warsztat **Aleksy Waldberg, zegarmistrz Rybnik**

róg placu Wolności naprzeciw starego kina. Wykonuję reperacje zegarów wieżowych itp., wczem mam praktykę od roku 1900. Reperacje wykonuję szybko i gwarantuję za dokładne chodzenie. Reguluję podług chronometru. Przyjmuję do reperacji zegarki kieszonkowe bijące (repetier), dublety, chronografy, chronometry. Zlecenia można przez pocztę załatwić. Polecam wielki wybór zegarów, zegarków światowych marków jak: Saffhausen, Omega, Doksa, Silwana, Tissot, Zenith Longine. Daję także na odpłatę. Potrzebna przedłożyć legitymację z fotografią. Cenników nie wysyłam.

Czytelnicy!

Przy zakupie towarów
zawracajcie się na ogłoszenia w nasze gazecie

LOS Y

do 1-ej klasy 19-ej Loterii Państwowej wszyscy kupują w najpopularniejszej i najszcześliwszej kolekturze Polski Zachodniej

W. Kaftal & S-ka

Katowice, ulica św. Jana 16
Oddział Król. Huta, ulica Wolności 26
Bielsko, ulica Wzgórze 21
P. K. O. 304.761.

Główna wygrana:

Zł 750.000,-

poza tem 92.500 wygranych na ogólną olbrzymią sumę

Zł 28.272.000,-

Co drugi los musi wygrać!!!

Cena losów:

1/4 zł 10.—, 1/2 zł 20.—, 3/4 zł 40.—.

Ciągnięcie już dnia 23 i 24 maja br.

Dotychczas padły u nas wygrane

na zł 18.000.000.—

Tysiące wzbogaconych i uszczęśliwionych są żywym i niezaprzecalnym dowodem naszego szczęścia i popularności i śmiało rzecz możemy, że kto cierpliwie czeka swej kolejki,

w naszej kolekturze przegrać nie może!

Z powodu wielkiego popytu na nasze szczęśliwe losy — należy pospieszyć się z zamówieniem. Oryginalne plany gry bezpłatne.

W tem miejscu wyciąć i przesłać nam w liście

Karta zamówień. K. P.

Do kolektury **W. KAFTAL i S-ka**
Katowice, ul. św. Jana Nr. 16

Niniejszem zamawiam

losów ćwiartek po zł 10,—
losów połówek po zł 20,—
losów całych po zł 40,—

Należność zł uiszczę po otrzymaniu losów blankietem nadawczym PKO. Nr. 304 761 przez firmę załączonym

Imię i nazwisko
Dokładny adres